

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrt leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petivrtice za enkrat K 1.80. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torika popoldne. Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Za osvoboditev vojnih ujetnikov.

Poslanec dr. Hohnjec je pretekli teden v vojnem ministru v Beogradu povprašal o jugoslovanskih vojnih ujetnikih, zlasti o tem, koliko naših vojnih ujetnikov se je že vrnilo iz Italije in koliko jih še v Italiji čaka rešitve. Zvedel je, da je v tem letu iz Italije v domovino dospelo naslednje število ujetnikov: 18. januarja 3183, 27. januarja 2015, 7. februarja 838, 13. februarja 1962, 25. februarja 2202, 3. marca 1918, zadnje dni marca 3163 mož. Na vprašanje, koliko naših ujetnikov še vedno ječi v sponah tujinstva, se je poslanec dalo zagotovilo, da bo ministru takoj potem našega političnega zastopstva v Italiji skušalo zvedeti broj naših ujetnikov, ki še niso osvobojeni. Dr. Hohnjec se je tudi večkrat ustмено in pisмено obrnil na ministra zunanjih poslov dok

tor Spalajkoviča naj naša vlada zopet z vso energijo stori primerne in potrebne korake pri italijanski vladi, da vendar enkrat oprosti vse naše vojne ujetnike ter jih kakor najhitreje mogoče pošlje v domovino, po kateri tako iskreno hrepenijo. Minister Spalajkovič je obljubil, da bo takoj vse stori kar je v njegovih močeh. Obenem ga je poslanec dr. Hohnjec opozoril na naše ujetnike v Rusiji, odkoder se že dolgo časa ni vrnil nobeden naš državljan. Čehoslovaški državi se je zadnji čas posrečilo osvoboditi precejšnje število svojih državljanov iz ruskega ujetništva. Zakaj se to ne bi posrečilo naši državi s pomočjo mednarodnega Rdečega križa? Tudi v tem oziru je minister Spalajkovič obljubil svojo pomoč.

Naloge bodočega sadjarstva.

(Predaval na obč. zboru Kmet. združnice Maribor, Jos. Priol, strokovni učitelj).

1. Izredčimo pregoste nasade in očistimo jih!

Ako pogledamo naše stare in deloma tudi nove sadonosnike, se uverimo, da so ti nasadi povprečno mnogo pregosti. Naši predniki niso pomislili, da se bo majhno drevesce razvilo nekaj v mogočno drevo in so mu odmerili pri sajenju dosti premajhen prostor. In tako imamo mi danes mesto sadonosnikov nešteto praveate gozdove, ki nam ne prinašajo nič od daleč onih dohodkov, nego nasadi, kjer stoji drevje v normalnih razdaljah. Obširne izkušnje so pokazale, da prinaša sadonosnik, v katerem ima drevje dovolj prostora, višje pridelke, predvsem večje množine prvovrstnega namiznega sadja nego taki pregosti nasadi.

Naša prva naloga bo toraj, da izredčimo pregoste nasade s tem, da odstranimo vsako drugo drevo in pomagamo tako ostalemu drevju do boljšega razvoja. Jablane naj stoji vsaj 8, hruške pa 8-10 metrov vsaksebi. Sorta, ki dela široko krono, rabi več prostora, nego ona z visokim, toda ozkim vrhom. Če iz enega ali drugega vzroka ne maramo odstraniti vsakega drugega drevesa, pa izkopljemo vsaj tisto drevje, ki stoji očitno pregosto, ki nikamor več ne raste, se suši v vrhu, ali je rakavo, smolikavo in bolešno.

Ko smo to delo dovršili, bomo izredčili pregoste krone drevju, ki je ostalo. V takem gostem vrhu dobe spodnje veje premalo zraka in svetlobe. Listje, ki tvori pljuča drevesa, ne more dihati in prebavljati potrebne hrane, sadje ostane drobno, krmežljivo in krastavo, veje hirajo in se konečno posuše.

Mi bomo odžagali s priročno drevesno žagico vse suhe veje, veje, ki so rakave ali se suše v vršičkih, veje, ki stoji pregosto, se križajo in drgajo, nadalje veje, ki rastejo v krone sosednjih dreves, ali vise na zemljo, ter ovirajo promet pod drevjem.

Veje odžagamo tik deblo tako, da bo nastala rana kar se da majhna in bo lahko zacelila. Ne puščajmo štrcljev! Štrclji se posuše, ali pa začnejo trohneti, na deblo nastanejo vsled tega večje in manjše votline. Da se veje ne začesnejo, jih našagamo najpoprej od spodnje in nato od zgornje strani. Debele veje odrežemo prvič kak meter od debela in odžagamo šele nato preostali štrclj tik zraven debela. Vsled žaganja nastale rane obrežimo z ostrim nožem in zamažimo s toplim katranom ali karbolinejom.

Zelenim grmičem, ki rastejo po drevju, pravimo omela ali lim. Omela jemlje za svojo rast potrebno hrano iz drevesa in ga močno slabi. Kjerkoli najdemo to zajedalko, jo izrežimo s koreninami vred, na stale rane pa zamažimo z vročim katranom. Če bi jo odrezali samo površno, bi pognala omela vnovič in rastla toliko bujnejše.

Votline na deblo in debelejših vejah ostržimo s primerno strguljo do zdravega lesa. Nato jih napolnimo s cementom ali z ilovico, kateri smo primešali katrana. V zadnjem slučaju se pribijemo čez votlino majhno deševico, da ne bo mogel dež izpirati ilovice.

Deblo in debelejšje veje osnažimo nadalje mahu in lišajev, ki nudijo varno skrivališče jabolčnemu cvetoderju, zavijaču in razni drugi golazni. Ko je to delo opravljeno, nsmažimo deblo in debelejšje veje z apnenim beležem, ki napravi skorjo gladko in brani, da se ne morejo razviti mah in lišaji vnovič. Apneni belež varuje tudi deblo pred zimskim mrazom.

2. O gnojenju sadnih dreves.

Da povzdignemo naš sadni pridelek, moramo drevju redno gnojiti. Vsestranski poizkusi so pokazali, da je malo kulturnih rastlin, ki bi poplačale vsako trohico gnoja v tako obilni meri, kakor sadno drevje.

Najboljši gnoj za gnojenje sadnega drevja je hlevski gnoj. On vsebuje vse hranilne snovi, dušik

Ljudska sodba nad demokrati.

Demokrati so stranka liberalne gospode brez ljudstva. To so z vso jasnostjo pokazale jugoslovanski in svetovni javnosti občinske volitve na Hrvaškem. Demokrati so bili tako tepeni, da so se jim kosti ne samo pokvarile, marveč docela polomile. Kot politični invalidi s polomljeni udi stojijo pred vsem svetom. Kakor vitezi na čitih konjičkih s prešerno jugoslovansko perjanico so pred letom prihitali v Narodno predstavništvo. Zahotelo se jim je boja zoper lastne brate. Izzivali so boj, drugim so ga vsilili. Kjer bi se morala glasiti beseda bratske ljubezni in miru, so intonirali bojno pesem. Tisti, ki so bili izzivani, so ta nelepi, skupni domovini zelo škodljivi boj, morali sprejeti. V ta boj so demokrati pritegnili tudi ljudstvo. Začeli so s Hrvaške, ker so upali, da bodo na tem bojišču najprej zmagali. Toda Pribičević je na tem bojnem pozorišču doživel silno razočaranje kakor Hindenburg na francoskem bojišču. Z razbito hujše nego decimirano četo je pognan z bojnega polja.

To strahovito ljudsko sodbo so demokrati popolgoma zaslužili. Imenovali so se državotvorni edino državotvorni. Pa so tako delali in vladali, da so državo spravili v resno nevarnost. Sam dr. Smolaka, ki je po svojem mišljenju tudi demokrat liberalne baže, jim je v Narodnem predstavništvu povedal v obraz, da so državo spravili v opasnost meščanske vojne.

Karkoli so ti „državotvorniki“ storili in stvorili, je bilo državi in ljudstvu v kvar, njim samim pa v prid. Z izvozniciami so stvorili milijonarje. Niso dopustili da bi ljudstvo imelo korist in dobiček od lastnih pridelkov, ki so se izvažali. Le demokrati prijatelji so bili za to sposobni in kompetentni. Za milijonske zaslužke, ki so jih pridobili s trgovino ljudskih pridelkov, so se skazali svojim dobičkotvornikom s tem hvaležne, da so številne tisočake, ki so se med tem razrastli v milijone, oddali za demokrati novinski in volilni fond. Širokim masam so naiagali visok carinski davek, svoje prijatelje pa so oproščali od varine. Skoda, ki jo je stem pretrpela država, znaša več kakor 100 milijonov. Sedanji trgovski minister stari Ribarac je napovedal obsežna razkritja. Ko je prejšnji trgovski minister, slovenski demokrat dr. Kramer hotel braniti postopanje demokratske vlade, mu je Ribarac v zbornici odgovoril da bodo takšne reči prišle na dan, da bo nazadnje dr. Kramerju kopa ostala pusta, to pomeni po srbski prislovcici, da bo izgubil politično glavo.

Na zastavi, pod katero je demokratično-socialistična vlada krmarila državni voz, blesti kot najznamenitejši znak korupcij. Njej se je pridružila njena sestra. Omeniti hočemo samo ono veliko goljufijo, ki jo je prejšnja vlada izvršila na ljudskem premoženju z odvzetjem 20% denarne imovine ob priliki markiranja avstrijskih kron. Ker so bile državne blagajne prazne, je si vlada iz zažrege pomagala s tem, da je denar vzela tam, kjer ga je še bilo, iz žepov ljudstva. Kot razlog je navedla to, češ, da je v obtoku preveliko denarnega novca in da je torej množino

novca treba zmanjšati. Tako se je izrazil finančni minister dr. Veljkovič v Beogradu, tako je modroval liberalni Zerjav v Ljubljani. Ni pa vlada nikdar izjavila, da smatra odvzeto petino ljudskega denarnega imetka kot prisilno državno posojilo, ki ga bo obrestovala in v gotovem roku vrnila. Še le sedanja vlada, v kateri je tudi naša stranka, je storila konec temu goljufivnemu počenjanju, ko je odvzetih 20% ljudskega denarnega imetka proglašila kot državno posojilo, ki se bo obrestovalo z 1% ter se bo vrnilo ljudstvu tekom petih let.

Sploh pa je način, kako je demokratično-socialistična vlada dosedaj vršila reformo naše valute, ne samo madež za demokrati in socialiste, marveč tudi veliko breme, ki sta si ti dve stranki navajili na svojo vest, če ti ljudje sploh še imajo kaj vesti. Razmerje 1:4 med dinarjem in krono ne odgovarja dejanskim gospodarskim razmeram, marveč je to bila zahteva bankirskih krogov v Beogradu in drugod. Demokratični finančni minister dr. Veljkovič, milijonar po premoženju in sam prešinjnen bankirskega mišljenja, je to bankirsko zahtevo z lahkim srcem izpolnil. Veliko večja krivda nego Veljkoviča zadeva v tem oziru demokrati iz hrvaškega in slovenskega ozemlja, kjer je v obtoku nekdanja avstrijska krona. Tem ljudem pa ni bilo do tega, da bi branili gospodarske koristi ljudstva, nje je šlo le za to, da se obdržijo na politični vladi. Zato so razmerje 1:4 ne samo sprejeli, marveč brezobzirno branili. Minister za agrarno reformo dr. Krizman, Hrvat iz Varaždina, je po hrvaških listih nastopal kot branitelj razmerja 1:4, ter menil, da bi še višje razmerje bilo upravičeno. Socialnodemokratiški minister Korač, sam milijonar, je izjavil, da bi ne samo 1:4 bilo upravičeno razmerje, temveč 1:10; dostavil je; če kmet izgubi 1/10 in še več svojega imetja, to nič ne da, saj je po Koračevem mnenju kmet oduhel. In voditelj slovenskih demokratov vekošlavni Kukovec je v posebni knjižici dokazoval, da je celo razmerje 1:10 na mestu. Če je srbski minister dr. Veljkovič imel okoli sebe takšne slovenske in hrvaške demokratične ministre in poslance, ni čuda, da je razmerje 1:4 bilo ne samo sprejeto od prejšnje vlade, marveč tudi ovekovučeno na novih dinarsko-kronskih bankovcih. Kakšen udarec so s tem demokrati in socialisti prizadeli ljudskemu premoženju v območju kronske valute, bo še le pokazala prihodnost.

Takšne grehe je demokratična vlada zagrešila na našem ljudstvu, njegovem gospodarstvu in premoženju. Ljudstvo to dobro ve in zato se s studom in ogorčenjem obrača zoper to stranko. Na Hrvaškem je zadnji čas pri občinskih volitvah ljudstvo izreklo smrtno obsodbo nad to stranko. Isto smrtno obsodbo bo tudi slovensko ljudstvo pri bodočih volitvah z gromkim glasom izgovorilo nad demokrati in vsemi njihovimi prikritimi in neprikritimi priveski: neznačajnimi samostojneži. Kar je liberalno, nima ne vesti ne srca za ljudstvo, in zato mora zginiti s površja slovenske zemlje.

kali in fosforovo kislino v pravem razmerju. Iz pomešane stelje nastane humus ali črna prst, ki napravi zemljo rahlo in rodovitno.

Hlevski gnoj, kakor tudi vsako drugo gnojilo spravi v zemljo pod kapom krone, tam, kjer se nahaja največ tankih sesalnih koreninic. Pod kapom krone napravimo do pol metra globok jarek, ga napolnimo z gnojem, nato pa pokrijemo z zemljo.

Ce iz enega ali drugega vzroka ne utegnemo kopati jarka, pa raztrosimo gnoj pod kapom krone kar na celino. Deževnica in snežnica bo izpirala gnoj v zemljo, največ hrane bo dobila v tem slučaju trava, vendar bo prišlo tudi drevo na svoj račun.

Na podoben način se gnoji s kompostom, ki vsebuje redilne snovi v lahko raztopni obliki.

Gnojenje neposredno okrog debla je brezpametno in za drevo brez vsake koristi!

Najprimernejši čas za gnojenje sta jesen in zima, dasi lahko gnojimo sadnemu drevju z dobrim uspehom tudi spomladi.

Izborno gnojilo je nadalje gnojilnica. Ona vsebuje hranilne snovi, predvsem dušik in kali v lahko raztopni obliki. Ker je tekoča, pronica v spodnje plasti zemlje, kjer se razprostirajo korenine drevesa. Gnojilnico polivamo pod kapom krone jeseni, pozimi in spomladi. Spomladi, ko je dreve odcvelo, pade dosti sadja na tla, ker primanjkuje drevesu hrane, da bi ga prerediti. Če pa gnojimo v tem času z gnojilnico, bo ostalo sadje večidel na drevesu in se bo tudi dobro razvilo.

Na težki glinasti zemlji učinkuje nad vse izborno živo apno. Apno napravi zemljo rahlo in dostopno za zrak in vlago, razkrajča težko raztopne hranilne snovi ter razkisa vlažno in kislno zemljo. Dreveje dštane na zemlji, ki je gnojena z apnom, zdravo in odporno za raka, smolkavost in druge bolezni. Sadje postane debelejšje, slajše in okusnejše.

Politični ogled.

Jugoslavija.

Radi katoliških in pravoslavniških velikonočnih praznikov je naše Narodno predstavništvo odgodeno do 19. aprila. Večina poslancev in ministrov je ostavila za Veliko noč Beograd in se podala v domovino. Čas odgodenja parlamenta bodo porabili različni poslanci za strankarsko delo v domovini. Naši slovenski ministri: Dr. Korošec, dr. Janković in Roškar se mudijo te dni v Mariboru in se bodo udeležili 7. t. m. občnega zboru Slovenske Kmetijske zveze in Ljudske stranke v Ljubljani.

V Beogradu je umrl zadet od kapi dosedanjji predsednik Narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovič. Mož je bil po svojem poklicu vseučiliščni profesor. Kot poslanec in predsednik parlamenta se je skušal gibati nad strankami, dasi je bil pravzaprav demokrat. Njegov naslednik kot predsednik parlamenta pride v poštev za prvo prihodnjo parlamentarno sejo Hrvat in hud demokrat in dosedanjji podpredsednik parlamenta dr. Ribar.

Srbija zahteva od Nemčije vso živino, katero ste ugrabile svoj čas iz Srbije Nemčija in Avstro-Ogrska, namreč: 52.000 volov, 100.000 plemenskih krav, 5000 bikov, 5000 kobil, 1000 zrebcev, 2200 konj in 4000 ovac. Razven tega še tirja Srbija od Nemčije razno ugrabljeno industrijalno blago v vrednosti 200 milijonov dinarjev, 300 železnih mostov, telefoničnih ter brzojavnih priprav za 200 milijonov. Del teh zahtev pričakuje Srbija že v juniju.

Nemčija.

V Nemčiji se sedaj ni prišlo do reda in mira. Po premogovnikih in mestih, kjer so večje tovarne so povsod neprestani boji in stavke. Boji med državnimi četami in takozvano komunistično rdečo gar-

Kmetska Zveza.

Moče pri Lonjcah. Na belo nedeljo, dne 14. t. m., po rani službi božji, to je ob 8. uri, se vrši pri nas shod pristašev Slovenske Kmetijske zveze. Govorita dva znana govornika: en kmet in en zastopnik Kmetijske zveze iz Maribora. Vabimo na shod vse domačine in sosede.

Spitališ. Na belo nedeljo, dne 11. t. m., je v Spitališu ob 11. uri predpoldne shod Slov. Kmetijske zveze.

Na sedmini za umrlim g. Josipom Ledinek v Slivnici pri Mariboru so darovali pogrebi za našo Kmetsko zvezo 464 K.

Domača politika.

Paskolo in Slov. Kmetijska družba. Tisti Paskolo, ki je v začetku tega leta na ustanovnem zborovanju Nakupovalne zadruga pri Zgor. Sv. Kungoti zahteval, da se mora za „Nemce“ nemški govoriti, snuje zdaj z Mermoljo in vrliškim Kaiserjem novo podružnico Slovenske Kmetijske družbe za Gor. Sv. Kungoto, čeprav za ta okoliš že obstoji Kmetijska podružnica. Torej se je medtem mož že naučil su. d. d. d. d.

3. Zatrino škodljivce sadnega drevja.

Apno spravimo v zemljo jeseni ali pozimi. Na štirjaški meter ga računamo ¼ kg in zadostuje ta množina za 6-8 let.

Od raznih škodljivcev in boleznih zatirajmo v prvi vrsti one, ki napadajo sadje samo. Na prvem mestu je imenovati jabolčnega zavijača ali trnčiča, ki povzroča živost sadja in uniči vsako leto 25 do 30 % sadnega pridelka. Trnčiča zatiramo z uspehom, ako pobiramo skrbno vse odpadlo živost sadja, ter ga porabimo za mošt ali pa za svinje, ako nimamo zanj boljše uporabe.

Veliko namiznega sadja nam pokvari nadalje bolezen, kateri pravimo škrlup ali krastovec. Krastovec povzroča, da ostane sadje kremežljivo, prgavo in krastavo in se ne da porabiti kot namizno sadje. Proti tej bolezni pomaga škropljenje z bakreno-apneno zmesjo, kakor se uporablja proti peronospori v vinogradu.

Prvič škropimo dreveje spomladi še preden odganja, drugič po cvetju in tretjič, ko je postalo sadje za lesnike debelo. Za prvo škropljenje vzamemo 2%, za drugo in tretje pa 1% tekočino.

Zadnja leta opažamo v naših sadonosnikih vedno več gnilega sadja. Posebno mnogo sadja nam segnje v vlažnih letih. Ker prenaša gniloba veter od gnilega sadja na zdravo, bomo omejili to bolezen, če pobiramo skrbno vse gnilo sadje pod drevjem in na drevju, ga zakopljemo v zemljo ali pa ga sežigamo.

La tedaj, če bomo sadno drevje pravilno oskrbovali, mu redno gnojili, zatirali škodljivce in bolezni, sadili malo sort, toda te primerne našemu podnebjju in zemlji, bo prinašalo naše sadjarstvo višje dohodke in postalo bo dobičkanostnejše nego katera koli druga kmetijska panoga!

do so zelo ljuti, v boje posega tudi topništvo. Po premogovnikih in industrijalnih mestih je zagospodarila druhal, ki kuje nove postave in upostavlja nov socialni red po svojem prikoju.

Danska.

Danski kralj je hotel razpustiti ministristvo, ker mu ni ugajala politika, ki so jo uganjali njegovi ministri. Temu naklepu se je zoperstavilo dansko delavstvo in zagrozilo z upostavitvijo republike. Kralj je nato sestavil novo ministristvo, ki je razpustilo državni zbor in razpisalo nove volitve za 22. april. S tem novim ministristvom pa niso zadovoljni socialisti, ki odklanjajo spravo in grozijo s splošno stavko. Po večjih mestih Danske se vršijo velike demonstracije za republiko. S kraljem drži edino še kmetsko ljudstvo.

Avstrija.

Po celi Avstriji in osobito še na Dunaju je prehrana do cela izčrpana. Načelnik avstrijske republike dr. Renner je odpotoval v Rim, da poprosi Italijane, naj posodijo Avstriji ono moko, katero hranijo nekje v Benetkah. Avstriji bi vrnilo to moko Italijanom, kadar dobijo iz Amerike jim obljubljeni živež.

Tirolska se je hotela ocepiti od Avstrije in združiti radi propalega gospodarskega stanja z Nemčijo. Tiroleci so odposlali na Dunaj posebno odposlanstvo, ki naj bi izposlovalo od dunajske vlade tozadevno dovoljenje. Zahtevo Tirolske pa so na Dunaju zavrnili.

V Avstriji so prešteli zadnje dni svoje prebivalce, katerih so našli 6.071.978, leta 1910 jih je bilo na istem prostoru 6.295.189. Avstrijsko prebivalstvo je zadnja leta znatno nazadovalo in to osobito na Dunaju.

Odgovor Schnuderlu v „Kmetijskem listu.“ Iz Slivnice pri Mariboru se nam piše: V zadnjem „Kmetijskem listu“ sem čital, kako se pere brezposelni šafar in priganjač nemčursko-liberalne Samostojne, češ, jaz sem bil vedno najboljši Slovenec. Schnuderl taji, da je bil on kedaj pisal „es-ce-ha.“ Služil pa sem s Schnuderlom skupaj pri vojaki. Večjega prijatelja nemštva in navdušenega „Austrijaka“, kakor je bil Schnuderl, sploh ni bilo med nami. Schnuderl se je res podpisoval pri vojaki z „es-ce-ha.“ Če je bil kak nemški oficir blizu, si sploh ni upal slovensko govoriti. — Naš somišljenik iz St. Jakoba v Slov. gor. je nam pa poslal „Štajerca“, v katerem so obelodanjeni nesramni napadi na zavedne slovenske rodoljube pri Sv. Jakobu. In enkrat se je pod takim dopisom g. Žnuderl celo podpisal s celim imenom. — Tako torej je slavno narodnjaštvo velikega samostojneža!

Radikalci o agrarni reformi. Radikalci se je očitalo, da so nasprotniki agrarne reforme. Glasilo bosansko-hercegovinskih radikalcev „Srpska Riječ“ jasno označuje stališče bosanskih radikalcev v prisanju agrarne reforme. Najprej postavlja načelo, da zemlja pripada samo onemu, ki jo obdeluje. Nato pa ostro loči bogate bege od siromašnih muslimanskih kmetov in malih posestnikov. Med slednjimi ter med kmeti katoliške in pravoslavne vere ni in ne more biti nikake razlike. Blagodar agrarne reforme se mora raztegniti na vse enako. List ostro naglašja kmetski značaj svoje stranke.

Gospodarstvo.

Kamnica pri Mariboru. Na Belo nedeljo po rani sv. maši ob priliki občnega zboru naše Kmetijske hranilnice in posojilnice bo govoril o gospodarskih vprašanjih g. nadrevizor Pušenjak. Pridite v obilnem številu!

Sv. Jurij na Pesnici. Na občnem zboru Kmet. podružnice pri Sv. Jurju na Pesnici je g. strokovni učitelj Priol iz Maribora v sila zanimivem govoru predaval o sadjarstvu.

Naši poslanci za čebelarejo. Pred 14 dnevi je poslanec Brodar interveniral pri poljedelskem in finančnem ministru radi izvoza čebel. Ministrstvo je dovolilo izvoz v Srbijo ter je v svrhu nakupa dovolilo finančno ministrstvo 150.000 dinarjev. V nekaj dneh odide iz Srbije posebna komisija, da izvrši nakup čebel v Sloveniji.

Kmet in draginja. Pod tem naslovom smo že v naši številki z dne 11. februarja t. l. opozorili merodajne kroge, da naj ukrenejo vse potrebno za zopetni prosti izvoz jaje iz Slovenije, ker je pri nas velika nadprodukcija jaje, po katerih nihče ne popraša. Vsled zabranjenega izvoza sedanja cena jaje nikakor ne odgovarja cenam drugih gospodarskih potrebščin. Cena vžgalice je zdaj že 70 v do 1 K za škatljico, tedaj bi morala kmetica dati za škatljico vžgalice, ki so poprej stale 2 vinarja, eno jajce. Kilo sladkorja, ki smo ga poprej kupovali po 70 vin. kilogram, stane sedaj nad 42 kron, tedaj bi sedaj kmetica morala dati do 50 jajc za en kilogram sladkorja. To ni pravično razmerje in to ne more in ne sme tako ostati. Če se ne dovoli izvoz jaje, bo to ogromna škoda na narodnem premoženju. Merodajne kroge pa opozarjamo in prosimo, da dajo izvoznice le legitimnim slovenskim trgovcem, ne pa hrvatskim čifutom, ki pokupijo manjvredno jajca v Slavoniji in v Sremu, katere potem na našo škodo za našo, lepo blago pošiljajo v inozemstvo. Vlada hoče dovoliti izvoz za celo državo samo 150 vagonov jaje; ta množina pa je pri naši veliki nadprodukciji veliko premajhna in bi se morala zdatno zvišati.

Nakup plemenskih bikov. Kmetijsko poverništvo v Ljubljani namerava še to pomlad kupiti od domačih živinorejcev nekaj mladih bičkov, ki se bodo na paši vzredili in pozneje kot za rabo primerni plemenjaki oddajali za plemo. V poštev pridejo bički od 6 do 16 mesecev, ki izvirajo od dobrih mlečnih krav in pripadajo kaki v Sloveniji priznani pasmi. Živinorejci, ki imajo take živali za oddajo, naj tiste takoj ponudijo našemu poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. Zadostuje dopisnica, ki se n. pr. glasi: N. N., posestnik v J. hišna štev. ... občina.... imam ... mescev starega bička pasme na prodaj.

Popravek. Skočnina za vse državne žrebce je enostavno zvišana na 50 K ne z 1. marcem, ampak začeniš z 25. marcem t. l. — Poveljstvo državne žrebčarne.

Dobra vinska letina? Od Sv. Trojice v Halozah se nam poroča, da so videli že dne 29. marca v občini Gorca na rani trti, obrnjeni proti soncu, prvi, lepo razviti grozd. Če ne bo kake vremenske nezgode, se obeta letos našim vinogradnikom dobra vinska letina.

Lesna industrija v Sloveniji. Les iz slovenskih rajejv je na glasu in so ga mnogo, izvažali že za bivšo Avstrijo. Iz slovenskih krajev so pred vojsko izvozili lesa za kakih 80 milijonov letno, ponajveč v Italijo (zlasti iz Koroške), pa tudi na Grško in na Izhod. Po sedanjih cenah bi se lahko iz Slovenije izvozilo lesa za krog eno milijardo letno. Doslej so se izvozniki zadovoljevali z izvozom surovine ali samo pobodelanega rezanega lesa. Sčasoma bodo morale gotovo nastati posebne tvornice za izdelovanje pohištva, parketa, vrat, oken itd., da se ne bodo več tuje bogatili z izdelovanjem naših surovin. A lesotrtstvo in lesna industrija bo našemu narodnemu gospodarstvu v korist le na podlagi zadrugištva. Lesne zadruga! Za zadrugo misel treba pridobiti naše posestnike gozdov, zlasti na Pohorju. Kmetje na Slovenskem Koroškem že živahno razmotrivajo misel, da bi si ustanovili lesno zadrugo. Čemu bi čisti dobiček pograbile razne kapitalistične družbe za lesno trgovino, kakor „Drava“ in druge? Vzamimo si za vzgled hercegovske sadivce tobaka. Do lani so kmetje samo sadili tobak in se mučili, dobiček so pobrali drugi. Lansko leto je Kmetska zveza organizirala sadivce tobaka v posebni zadrugi in koncem lanskega leta je sadivcem tobaka (duhanarjem) ostalo 15 milijonov čistega dobička, ki so ga lahko porabili za druge kmetijske potrebe.

Lesno zadrugo z omejeno zavezo bo osnovala okrajna Kmetska zveza za velikološki okraj v Dobrepoljah na Kranjskem. Lesna trgovina je ondi zelo razvita. Izvolil se je že pripravljalni odbor. Kako lahko bi si kmetje in posestniki gozdatnega Pohorja osnovali lesno zadrugo! Naj vzamemo to stvar v roke krajevni odbori Kmetijske zveze v pohorskih župnijah, n. pr. v Ribnici, pri Sv. Lovrenu ali pri Sv. Antonu! Tudi Korošci v možiški dolini si v kratkem ustanovijo lesno zadrugo!

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu padajo cene za hmelj stalno. Še mesca februarja so plačevali za 50 kg tujega hmelja po 7000 K, a sedaj se gibljejo cene med 5600 in 5800 K za 50 kg.

Kako si napraviš dober kolomaz? Dober in cenen kolomaz si napraviš, če vzameš kako sprideno svinjsko mast ali loj, razgreješ ter na štiri dele te tekočine prideneš en del grafitove moke, katera je poceni in jo dobiš v vsaki trgovini z železnicno.